

Zaaknummer: 1510511

Raadsvergadering d.d. 13 februari 2024 agendapunt 10

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 22 januari 2024

Portefeuillehouder(s):	M.J.F.J. Thijsen
Behandelend ambtenaar: Doorkiesnummer: E-mail adres:	D. Snip 226 verkiezingen@tynaarlo.nl
Bijlage(n):	1 Uitnodiging voor deelname aan een experiment met een nieuw stembiljet 2 Informatiefolder

Onderwerp

Deelname aan een experiment met een nieuw stembiljet tijdens de Europees Parlementsverkiezing 2024

Gevraagd besluit

De raad besluit tot deelname aan een experiment van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met een nieuw stembiljet tijdens de Europees Parlementsverkiezing 2024.

Wat willen wij hiermee bereiken?

Het ministerie van BZK werkt aan de ontwikkeling van een nieuw model stembiljet. Dit is nodig, omdat het huidige stembiljet te groot is en daardoor zowel voor de stembureauleden als voor veel kiezers lastig hanteerbaar. Ook gemeenten en de Kiesraad vragen al geruime tijd om de ontwikkeling van een nieuw stembiljet dat makkelijker en sneller te tellen is en dat makkelijker is in gebruik in combinatie met hulpmiddelen. Het ministerie van BZK werkt daarom aan de ontwikkeling van een nieuw en kleiner model stembiljet. Na uitgebreid testen is deze nu gereed om mee te experimenteren bij een verkiezing. Dat gebeurt voor het eerst bij de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024.

Er wordt geëxperimenteerd met een nieuw stembiljet dat:

- beter te hanteren is voor kiezers
- beter te gebruiken is in combinatie met de stemmal voor blinde en slechtziende kiezers
- makkelijker te tellen is door stembureauleden
- geschikt is om in de toekomst elektronisch te tellen

Tijdens het experiment wordt in de gemeente Tynaarlo door alle kiezers gestemd met het nieuwe stembiljet. De kiezer stemt door middel van het inkleuren van een stemvakje voor de partij (bovenste helft van het stembiljet) en een tweede stemvakje voor een kandidaat van die partij (onderste helft stembiljet). Door middel van het experiment wordt gekeken welke aandachtspunten er in de praktijk nog zijn voordat overgegaan kan worden tot wijziging van de Kieswet.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

Na uitgebreid testen is het vernieuwde stembiljet gereed om mee te experimenteren bij een verkiezing. Dat gebeurt voor het eerst bij de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024. Het doel van dit experiment is om zichtbaar te maken hoe een nieuw model stembiljet in de praktijk werkt. Voor kiezers, stembureauleden, gemeenten en leveranciers van verkiezingsmaterialen. De minister van BZK heeft de gemeente Tynaarlo uitgenodigd om deel te nemen aan het experiment en op die manier een bijdrage te leveren aan de mogelijke invoering van een nieuw model stembiljet.

Wat ging er aan vooraf

Sinds 2012 zijn verschillende modellen van een nieuw stembiljet getest. Hier zijn ook verschillende doelgroepen bij betrokken. Deze testen hebben geleid tot het model stembiljet waarmee nu zal worden geëxperimenteerd. In 2022 is de Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten aangenomen. Deze wet biedt de mogelijkheid om te experimenteren met een ander model stembiljet in het stemlokaal. De uitwerking van de Experimentwet is neergelegd in het Tijdelijk experimentenbesluit nieuwe stembiljetten. De vormgeving van de middelen is vastgelegd in de Tijdelijke experimentenregeling nieuwe stembiljetten.

Hoe informeren we de inwoners?

Het (vooraf) informeren van verschillende groepen kiesgerechtigden is een belangrijk onderdeel van het experiment. Bij een experiment gaan kiezers stemmen met een nieuw stembiljet. Veel mensen zullen daaraan moeten wennen. Vanuit het ministerie van BZK zijn daarom diverse middelen ontwikkeld: een digitale oefenvoorziening, papieren oefenmateriaal, een flyer met uitleg over het nieuwe stembiljet. Omdat een landelijke campagne over 'stemmen met een nieuw stembiljet' niet mogelijk is, zal per gemeente gerichte voorlichting moeten plaatsvinden. Per gemeente wordt hiervoor een communicatieplan ontwikkeld, door de gemeente in nauwe samenwerking met BZK. Dit traject wordt begeleid door een communicatiebureau. Een belangrijk aandachtspunt is: het bereiken van bepaalde groepen kiesgerechtigden. Denk aan blinde en slechtziende kiezers vooraf laten oefenen, of kiezers die minder goed de Nederlandse taal beheersen oefensessies aanbieden met papieren oefenmateriaal in bijvoorbeeld de bibliotheek en ouderen via buurthuizen of verzorgingshuizen.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

De Europees Parlementsverkiezing vindt plaats op 6 juni 2024. Na besluit tot deelname aan het experiment door de gemeenteraad zal de minister van BZK de gemeente Tynaarlo aanwijzen als experimenteergemeente. Na aanwijzing door de minister kan worden gestart met het actief informeren van de verschillende groepen kiesgerechtigden.

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

De meerkosten van het experiment ten opzichte van een reguliere verkiezing worden vergoed door het ministerie van BZK.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

drs. M.J.F.J. Thijsen,

burgemeester

P. Koekoek,

gemeentesecretaris

Raadsbesluit nr. 10

Betreft: Deelname aan een experiment met een nieuw stembiljet tijdens de Europees Parlementsverkiezing 2024

Raadsvoorstel Deelname aan een experiment met een nieuw stembiljet tijdens de Europees Parlementsverkiezing 2024

De raad van de gemeente Tynaarlo;

Overweging; besluit tot deelname aan een experiment van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met een nieuw stembiljet tijdens de Europees Parlementsverkiezing 2024.

Gelet op de tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten.

B E S L U I T:

De raad besluit tot deelname aan een experiment van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met een nieuw stembiljet tijdens de Europees Parlementsverkiezing 2024.

Vries, 13 februari 2024

De raad voornoemd,

drs. M.J.F.J. Thijsen, voorzitter

R.J. Puite, griffier